

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

The Provincial
Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

РІК X. Ч. 146 (1199). ВІВТОРОК, 11. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 11th, 1923. No. 146 (1199). VOL. X.

В розрухах у Коломбії військо убило 24 страйкерів

БІЛЬШЕ ЯК ДВІСТА СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ Є ПОРАНЕНИХ.

На плянтаціях бананів страйкує 30,000 робітників. — Безпосередньою причиною розрухів було проголошення воєнного стану, що дуже обурило населення. — Військо вислано проти страйкерів на домагання овочевих компаній.

БОГОТА, Коломбія, 8. грудня. — Офіційно оповіщено вчора ввечері, що під час страйкових розрухів на плянтаціях бананів у департаменті Магдалена військо убило 24 робітників і більше як 200 поранило. Це число включає 15 страйкерів убитих у Севілья і дев'ять убитих в інших сутинках з військом. У Севілья відбулася кровава боротьба між 2,000 страйкерів і 200 озброєними жовнірами. На страйку є 30,000 плянтаційних робітників.

Непотверджені звідомлення зі страйкового терену кажуть, що було також убитих кілька жовнірів і що під час атаки на Севілью убито жінку американського урядовця Юнайтед Фрут Ко.

Розрухи вибухли після проголошення страйку плянтаційних робітників, а страйк був проголошений після розбиття переговорів між компаніями а робітниками над справою примусової асекурації робітників на випадок нещастя, як цього вимагають закони Коломбії. Власники плянтацій не

хотіли згодитися на плачення асекурації за переходових робітників, що працюють на однім місці лише по кілька днів. Офіційні депеші повідомляють, що вислане в страйковий терен військо негайно арештувало 25 страйкерів.

Члени уряду кажуть, що пологнення погіршилося (для уряду і плянтаторів) завдяки комуністичним агітаторам, які пильнують, щоб юніїні провідники не запродали страйку. Переговори між плянтаторами а робітниками велися за посередництвом уряду.

Безпосередньою причиною розрухів було проголошення воєнного стану, що дуже розлючило населення.

Одна приватна депеша каже, що страйкуючі робітники зловили у вівторок 27 жовнірів. Це було доконеане без ніякого насильства.

Влада вислала військо у страйковий терен на домаганнями а робітниками над справою примусової асекурації робітників на випадок нещастя, як цього вимагають закони Коломбії. Власники плянтацій не

ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКОГО РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ ДЛЯ ПОТЕРПІВШИХ ВІД НЕДОРОДУ.

Свого часу український радянський уряд вирішив спеціальну комісію, що мала виявити, які саме райони степової смуги дійсно потерпіли від недороду. Ця комісія дослідила всі степові округи і на засіданні Ради Народніх Комісарів подала доповідь про наслідки свого дослідження.

На підставі цих матеріалів Рада Народніх Комісарів визнала, що від недороду потерпіли 76 районів в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Мелітопільській, Дніпропетровській, Криворізькій, Зіновієвській, Першотравенській, Запорізькій та Криминочській

округах, а також в Автономній Молдавській Республіці. По цих округах потерпіло від недороду 732 тисячі селянських господарств.

Найбільше потерпіла від недороду Одещина. Тут ярина й озимина загинули в 15 районах. Найменше потерпіла Запорізька округа, де допомогти потребує тільки один район. З інших округ допомогти насамперед потребують Одеська, Миколаївська, Херсонська округи та Молдавська Республіка.

На підставі всіх матеріалів про стан недорідних районів Рада Народніх Комісарів затвердила остаточний плян до-

помоги потерпілим селянам. Зі всеосяжного та республіканського бюджетів, а також з коштів громадських організацій призначають на допомогу селянам близько 24 мільонів карбованців.

Кошти ці відуть на такі потреби. На харчування дітей по неврожайних районах придляється понад 5 міль. карб. Це забезпечить харчами протягом 10 місяців 224 тисячі дітей бідноти й малосилних середняків віком до 14 років.

Потребують допомоги і дорослі селяни. Тому 4 міль. карб. призначено на організацію громадських робіт по неврожайних селах. Коли-ж хто небузьд і бідноти не зможе з будьяких причин працювати на громадських роботах — йому видаватимуть харчову допомогу. На це приділено один мільон карб. Нарешті, 18 міль. карб. призначено на годівлю худоби малосилних селянських господарств.

МЕКСИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТА ГІЛЯ.

Рішила відтягнути своїх представників з урядових постів за те, що президент відмовився заборонити проти-робітничу штуку.

МІСТО МЕКСИКО, 7. грудня. — Президент Портес Гіль стрінувся вчора з першою серіозною перешкодою в своїй адміністрації, коли сильна робітничка організація, К.Р.О.М. (Мексиканська Федерація Праці), пероголосувала на своїй конвенції відтягнути робітничих урядників з державних постів.

Провідники конвенції з обуренням нап'ятували президента й атакували його за те, що він не заборонив штуку, яку виставляють в місцевім театрі. К.Р.О.М. запротестувала проти штуки як шкідливої для їх організації й домагалася, щоб президент заборонив її. Він відповів, що розслідує дальше справу, однак відмовився негайно заборонити штуку.

МІСТО МЕКСИКО, 8. грудня. — В спорі між новим президентом Гільом а Мексиканською Федерацією Праці бувший президент Калес став по стороні першого, хоч дехто уважає Калеса "прителем" робітничої організації.

Після рішення К.Р.О.М. з'їзду з урядом, Калес видав формальну декларацію, в якій не лише став по стороні уряду, але й розхвалив Портеса Гіля як представника законності й революційних ідеалів та порекомендував, щоб армія й загальні підтримали теперішнього президента.

Як доказ своєї широти Калес сповістив свою резигнацію з голови національної революційної партії і сказав, що на завжди усувається від публічного життя.

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАРТІЯ ВІТАЄ ВИСТУП ПОСЛА ЛЯБОРДЕ.

Герман Ляборде, який виступив недавно в мексиканськім парламенті з гострим осудом поїздки Гувера до латинської Америки й закликав до боротьби проти американського імперіалізму, є комуністичним послом а членом Центрального Виконавчого Комітету мексиканської Комуністичної Партії. Він є залічним робітником і був одним з провідників останнього великого залізничного страйку. Ляборде вступив до Комуністичної Партії 1925 року і є дуже активний. Він був вибраний до палати послів під час останніх виборів.

З приводу виступу Ляборде в мексиканськім парламенті, Центральний Виконавчий Комітет Робітничої (Комуністичної) Партії Америки вислав телеграму до Ц.В.К. Комуністичної Партії Мексика, в якій похвалив боекву промову посла Ляборде і прирік підтримку в боротьбі проти спільного ворога, американського імперіалізму.

Під час поїздки Гувера в Сан Хозе, столиці Коста Ріка, студенти розповсюджували листовки проти візиту представника "Жовтого Дому", вказуючи, що Гувер є представником американських трестів, які роблять імперіалістичну змову проти країн центральної і південної Америки.

в мексиканськім парламенті, Центральний Виконавчий Комітет Робітничої (Комуністичної) Партії Америки вислав телеграму до Ц.В.К. Комуністичної Партії Мексика, в якій похвалив боекву промову посла Ляборде і прирік підтримку в боротьбі проти спільного ворога, американського імперіалізму.

Під час поїздки Гувера в Сан Хозе, столиці Коста Ріка, студенти розповсюджували листовки проти візиту представника "Жовтого Дому", вказуючи, що Гувер є представником американських трестів, які роблять імперіалістичну змову проти країн центральної і південної Америки.

БУРЖУАЗІЯ БОЇТЬСЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ В ШКОЛАХ.

Під наголовком "Торонто" школи поборюють комуністичну пропаганду, вінніпегська консервативна "Трибуна" з минулої п'ятниці надрукувала таку телеграму:

ТОРОНТО, 7. грудня. — Залягмований спробою комуністів уживати школи — особливо одну торонтонську вищу школу — для розсівання комуністичної науки, шкільна рада ухвалила вчора резолюцію, в якій просить інспекторів, дирекційнаїв (директорів шкіл) та учителів ужити своїх ста-

рань для винищення її (комуністичної науки).

Голова Коркоран сказав, що пропаганда роздається дітям, як вони виходять зі шкіл. Пропаганда, сказав він, складається з аркушів, вибитих на міміографі, під наголовком "Рух Молодих Півнірів". Памфлет цей називається "нашою шкільною газетою".

Матеріал в газеті, заявив Коркоран, є "неольовий" і "поганий" та закликає Канаду піти слідом Росії у встановленні радянського уряду.

УРЯД АФГАНІСТАНУ ЗДАВИВ ПОВСТАННЯ ПРОТИ РЕФОРМ.

КАБУЛ, Афганістан, 7. грудня. — Оповіщено сьогодні, що під час недавнього повстання в Афганістані убито більше як 1,000 повстанців.

Позиції повстанчих племен були бомбардовані час від часу з аеропланів і повстанці розпорознілися.

Племя Шинвари збунтувалося здовж східного кордону, що межує з Індією, проти модернізації Афганістану, включаючи закони про реформу одягу, яку заводить король Аманулла після повороту з Європи.

Бунт Шинварів був викликаний фанатизмом мулі або попів, що ставляється ворожо до реформ короля Аманулла. Вони кажуть, що його розпорядки противляться духові Ісламу й постановам Корхана. Коли король настоював на переведення реформ, племя збунтувалося.

З початку уряд старався переконувати, але остаточно був примусений вислати три полки в район Джулалабад, де Шинвари підпалили будинок.

Уряд захопив три важні повстанчі центри.

ЛОНДОН, 7. грудня. — Депеша до "Дейлі Мейл" з Лагору в Індії каже, що афганістанські повстанці в Джулалабаді, де недавно спалено палату короля Аманулла, були розпорознені після короткого гострого бою. Збунтовані Шинвари відступили в неладі.

У ВУЛЄВІЯ МАЙНІ ЗАГИНУЛО 6 РОБІТНИКІВ.

БЛУФІЛД, Вест Вірджінія, 4. грудня. — В скельській копальні вугілля, що належить до Принсеса Покагантає Коа Ко, наступила експлозія, під час якої загинуло шістьох майнерів.

ПІСЛЯ КРОВАВОГО ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА НА ЗАХ. УКРАЇНІ.

Як у Львові, так і в цілім краю панує далі піднесений настрій. Львів робить вражіння обложеного міста. По вулицях скрізь багато озброєних поліціантів, яких стьгнено з дальших західних провінцій. Всі поліційні в'язниці переповнені арештованими, головною молоддо вищих і середніх шкіл. Положення арештованих не до винесення. Доступ рідні і саморонці заборонений. Так само поліція не допускає доставки харчів і помічч до дому. В одній келії, без ліжок і постелі, є по кілька а то кільканадцять осіб. Всі арештованих понад сто. На вулицях далі панує терор. Польські корпоранти нападають на українських студентів і студенток, здирають з них шапки, котрі нагадують їм давні стрілецькі шапки, та зривають відзнаки. Немає днини, щоб не побили до крові якого студента.

Польська брукова преса переповнена погрозами від адресою українського населення і домагається безперервних репресій від уряду. Ці репресії вже відбуваються. Арештування не припинюються. Ревізії далі відбуваються по українських інституціях. Дійшло до того, що Українець не може спокійно походити на вулиці, бо за це, що він говорить по українськи, кожної хвилини може його стрінути бандитський напад і зневажання на очах поліції, котра на це дивиться спокійно і не старается навіть реаргувати.

Польські студенти забирають ГОЛОС.

Польська націоналістична молодь, котра поносить відповідальність за львівські випадки, відбула велике віче всієї студентської молоді для ухвалення становища супроти України. На вічу ухвалено домагатися розв'язання товариства "Луг", т-ва "Основа", закриття українських часописів, видання заборони ношення українських студентських шапок і примусового заведення для всіх українських шкіл польських націоналістичних шапок з рогами та безпощадного бойкоту всіх українських економічних установ, у першій мірі Маслосоюзу.

ЖЕРТВИ ЛИСТОПАДОВИХ БОЇВ.

Яка кількість осіб потерпіла в часі вуличних сутінок в дні 1. і 2. листопада у Львові, досі невідомо. Раніших поліціантів є понад 30. Зпоміж українських демонстрантів найбільше є ранених р'д ударів прикладами та кінськими копитами. Є багато ранених від крісових куляв жовнірів та револьверових куляв поліційних агентів. Точного числа не можна довідатися зі зрозумілих причин.

на Львів, щоб відомстити нанесені шкоди й вирізати польське населення. Ці провокаційні вістки розсівані з метою викликати ще більший терор і спричинити арештування по галицьких селах.

ТЕРОРИЗУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

Напади на українську молоддь за це, що вона носить українські шапки, не вагає. На станції Мшана біля Львова всідав до потягу гімназист Жагалак, що мав на собі українську шапку. Поліційний жовнір зажадав від нього, щоб він шапку скинув. Коли він цього зробити не хотів, жандарм при допомозі стайційних урядовців втягнув його силою до бюра і там так хлоснувши побили, що він вийшов страшно покровавлений і помасакрований.

3,000 РОБІТНИКІВ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

ВЕРА КРУЗ, Мексико, 5. грудня. — Три тисячі робітників, що працювали для Джорджіо Фрут Корпорейшен, вийшли на страйк. Корпорація знехтувала підписати з робітниками угоду і це було причиною страйку. Роботодавці звернулися до влади за допомогою.

КОНСЕРВАТИСТ ВИЙШОВ ПОСЛОМ.

ВІКТОРІЯ, Б. К., 7. грудня. — Більшістю 85 голосів консерватист Д'Арсі Б. Плонкет зівстав вибраний вчора послом з цього міста до федерального парламенту. Дововіючі вибори відбулися в наслідок резигнації С. Ф. Толмі, який є тепер прем'єром Бритіш Коломбії. Під час голосування Плонкет дістав 5,641 голосів, а ліберал др. МекЛін — 5,556.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

ПАРИЖ, 8. грудня. — Коло Сану Гоген зударився сьогодні рано пасажирський і тваровий потяги, наслідком чого один пасажир був убитий і 27 ранених.

В КОПАЛЬНІ МІДИ ЗАГИНУЛО 27 РОБІТНИКІВ.

ЛІМА, Перу, 7. грудня. — Міністерство публічних робіт сповіщає, що коло майнерського міста Морочоча вода в ставі прорвалася до копальні міді Кампана й затопила її, в наслідок чого загинуло 27 робітників. Пасажири, що прибувають з Морочоча, розказують, що число загинувших є багато більше. Говорять навіть, що в копальні загинуло 64 робітників. Копальня належить до Церро Паско Колпер Корпорейшен, яка має кілька таких копалень в околиці.

ЗАТОНУВ КОРАБЕЛЬ І ВТОПИЛОСЯ 17 ОСІБ.

ІКВІКЕ, Чіле, 7. грудня. — Після зудару з кораблем "Америка" затонув чілійський корабель "Квінтер", при чім втопилося ще найменше 17 осіб. Після зудару корабель "Америка" вирятував капітана а "Квінтер" і більшість його залоги. Між загинувшими є другий офіцер, перший і третій інженери, радіо оператор і члени залоги.

3,000 РОБІТНИКІВ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

ВЕРА КРУЗ, Мексико, 5. грудня. — Три тисячі робітників, що працювали для Джорджіо Фрут Корпорейшен, вийшли на страйк. Корпорація знехтувала підписати з робітниками угоду і це було причиною страйку. Роботодавці звернулися до влади за допомогою.

КОНСЕРВАТИСТ ВИЙШОВ ПОСЛОМ.

ВІКТОРІЯ, Б. К., 7. грудня. — Більшістю 85 голосів консерватист Д'Арсі Б. Плонкет зівстав вибраний вчора послом з цього міста до федерального парламенту. Дововіючі вибори відбулися в наслідок резигнації С. Ф. Толмі, який є тепер прем'єром Бритіш Коломбії. Під час голосування Плонкет дістав 5,641 голосів, а ліберал др. МекЛін — 5,556.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

ПАРИЖ, 8. грудня. — Коло Сану Гоген зударився сьогодні рано пасажирський і тваровий потяги, наслідком чого один пасажир був убитий і 27 ранених.

ГЕРОІ "КРАСІНА" ПРИЇДУТЬ В СІЧНІ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

МОСКВА, 5. грудня. — В січні приїдуть до Нью Йорку проф. Самойлович та лєтун Чухновський, що прославилися під час рятівання залоги повітроплава "Італія". Вони будуть в січні на відкритті торговельно-промислової вистави, яку влаштовує радянське торговельне представництво в Америці.

Проф. Самойлович радить побудувати в підбігунівій смугі низку метеорологічних стайцій. Стайції ці повинні знаходитися на радянських та американських полярних територіях. Вони мусять творити неперервний ланцюх для вивчення там погоди. Це дасть можливість далеко скорше й точніше предсказувати погоду.

АСТРАХАН, С.Р.С.Р., 6. грудня. — Протягом останніх шістьох днів повині й' бурі навистили 30 сіл над Каспійським морем. Багато рибачьких човнів були захоплені на морі й побуюються, що вони затонули. Сотки осіб коло гирла Вол-

ги остали без даху над головою. Рибачькі стайні на гирлах Волги зістали знищені й загинуло багато худоби.

РАДЯНСЬКА ЕКСПЕДИЦІЯ ДО АФГАНІСТАНУ.

ЛЕНІНГРАД, 5. грудня. — Афганістанський уряд дозволив радянській експедиції студіювати мінеральні багатства Афганістану. Експедиція буде організована Академією Наук і вневловзі має виїхати до Афганістану.

ТРОХ ЗАГИНУЛО ПІД ЧАС ЕКСПЛІОЗІЙ.

ПОРТ АРТУР, Тексас, 8. грудня. — Три нерозпізнані чоловіки були убиті й що найменше три ранені під час експлозії на тенкерові (кораблеві для перевезення нафти) Голфленд, що належить до Голф Рефайнінг Компані. Тіла трох убитих були так страшно попечені, що їх не можна було розпізнати.